

Knižná predloha

Ján Uličiansky

ŠTYRIA ŠKRIATKOVIA A VÍLA

vydavateľstvo Perfekt

Rozhlasové spracovanie

ŠTYRIA ŠKRIATKOVIA A VÍLA

Autor textu: **Ján Uličiansky**

Dramaturgia: **Zuzana Grečnárová**

Hudba: **Matej Haász**

Hudobná dramaturgia: **Lýgia Vojtková**

Zvuková realizácia: **Peter Daniška**

Réžia: **Táňa Tadolánková**

Osoby a obsadenie:

Viva	Táňa Pauhofová
Pikolo	Daniel Fischer
Solário	Ján Gallovič
Vento	Richard Stanke
Fredo	Boris Farkaš
Futura	Zuzana Kronerová
Starý dub	Leopold Haverl

Premiéra: 30.8.2009

Minutáž: 41'50

1. Starý dub

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Zima, Largo*).

STARÝ DUB Som starý dub a podľa letokruhov by ste mi mohli hádať aj čosi vyše tisíc rokov. Cez moju robustnú korunu prešlo mnoho ročných období a počas nich som si vypočul ne jeden príbeh.

Som dub samotár, nemyslite si však, že sa cítim osamelý.

Zažil som rozprávkové časy, keď okolo mňa tancovali malé víly a keď si pri mojom mohutnom kmeni malí sezónni škriatkovia Pikolo, Solário, Vento a Fredo odovzdávali zázračnú skrinku s hudbou štyroch ročných období -

Chápem, že súčasná meteorológia si o striedaní ročných období myslí niečo iné, aleja aj tak viem, že sezóny sa striedajú podľa toho, ktorý zo štyroch škriatkov má tú hraciu skrinku pri sebe a akú melódiu tá skrinka práve hrá.

Jarnú, letnú, jesennú alebo zimnú...

2. Viva a Futura

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Zima, Allegro non molto*).

VIVA (*volá*). Futura! Futura! Si tu?

FUTURA (*ospalo*). Kva! Kva! Kto ma volá?

VIVA To som ja, víla Viva, čo ma nepoznáš? Kde sa skrývaš?

FUTURA Predsa na strome, ako vždy.

VIVA Nevidím ťa!

FUTURA Čo hľadáš na zimnej lúke? Chceš tancovať bosými nohami po snehu?

VIVA Práve preto som za tebou prišla, veštkyňa Futura.

FUTURA Aká veštkyňa?! Každý vie, že dokážem predpovedať počasie, nie osudy víl, či škriatkov.

VIVA Prebudila som sa vo svojej jaskynke pri prameni rieky a voda je ešte stále zmrznutá.

FUTURA Boli kruté mrazy. Zimný škriatok Fredo sa asi nevie dosť napočúvať svojho koncertu.

VIVA Ale dnes sa má stretnúť so svojim najmenším bratom Pikolom. A nič sa nedeje. Niečo sa muselo stať.

FUTURA Starý Fredo určite zaspal vo svojom snehovom príbytku. Kde však trčí Pikolo?

VIVA Čo ak sa mu niečo stalo a jar tohto roku vôbec nepríde?

FUTURA Kým bude Fredo držať hraciú skrinku štyroch období vo svojom chladnom dome, jari sa nedočkáme.

VIVA Čo budeme robiť?

FUTURA Mňa z tohto miesta už nikto nedostane. Ale ty máš ľahké nôžky...

VIVA Som však bosá!

FUTURA Ak chceš mať jar, musíš niečo vydržať. Kým jeden zo sezónnych škriatkov nevyjde zo svojho príbytku, nemôže mu ísť naproti ani ten druhý. Pikolo je možno nedočkavý rovnako ako ty.

VIVA Mám ísť teda za ním?

FUTURA (*úlisne*). Nie, Pikolo ma nezaujíma. Ak chceš, aby sa konečne začala jar, musíš ísť k domčeku zimného škriatka a priniesť mi tú zázračnú hraciú skrinku. Keď ju prinesieš, budeš si môcť tancovať na lúke hoci aj po celý rok.

VIVA A potom zavoláme Pikola?

FUTURA (*nepresvedčivo*). Potom... áno, až potom!

VIVA Ďakujem ti, dobrá Futura. Ako nájdem Fredov príbytok?

FUTURA Ten zimný spachtoš býva v malom snehovom iglu kdesi na Severe.

VIVA Dobre teda! Ako poznám, kde je sever?

FRODA Kva! Kva! Pozri sa na starý dub.

VIVA Z jednej strany je jeho kôra pokrytá machom.

FRODA Odtiaľ fúka severný vietor. Tam sa vyber, moja pekná, ale ponáhľaj sa, kým nezmrzneš ako predčasne vykvitnutá fialka.

ZVUK (*hudba vyznie*).

3. Viva a Fredo

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Zima, Allegro*).

VIVA Škriatok Fredo! Počuješ ma? Pust' ma, prosím, dnu!

FREDO Snežím! Nerušiť!

VIVA Som lesná víla Viva, kamarátka tvojho brata Pikola, jarného škriatka.

ZVUK (*výzvanie, ako keď sa chodí po snehu*).

FREDO Lesná víla?! Tak poď ďalej... ale prečo si bosá?

VIVA Po jarnej lúke s hebkou trávou popretkávanou fialovými zvončkami a bielymi margarétkami, sa najlepšie tancuje naboso.

FREDO Vôbec neviem, o čom hovoríš. Si však nežná ako snehová vločka a krehká ako inovať na brezovej halúzke. Nečudujem sa, že sa môjmu bratovi Pikolovi páčiš.

VIVA Prečo si dnes neprišiel k starému dubu?

FREDO (*zaskočený*). Čo ty o tom vieš?!

VIVA Na deň jarnej rovnodennosti si mal odovzdať hráciu skrinku jarnému škriatkovi. A ty hráš do omrzenia svoju zimnú melódiu.

FREDO Páči sa ti?

VIVA Prepáč, ale mám rada veselé hrejivé tóny. Pozri sa... už som celá skrehnutá.

FREDO U mňa sa teda nemáš čím zohriať. Môžem ťa ponúknuť iba lízankou zo sladkého cencúľa alebo lahodným našľahaným snehom.

VIVA Neprišla som na návštevu, ale po skrinku. Odo dnes ti nepatrí.

FREDO Nie? A kto to povedal?

VIVA Rosnička Futura. Tá najlepšie vie, aké má byť počasie.

FREDO (*vysmieva sa*). Kva! Kva! Tá stará ropucha?!

VIVA Nehovor tak! Ona mi poradila, aby som išla za tebou. Vieš, čo ma to stálo, kým som našla tvoju skrýšu?

FREDO Chceš povedať, že moja zimná melódia už omrzela celý svet?

VIVA (*bojzljivo*). Nechcela som ťa uraziť, škriatok Fredo. Ale odjakživa sa všetko v prírode teší na jar.

FREDO Teší na jar? Nech! Pikolo je z nás štyroch najmladší... má dosť času.

VIVA Ale ja ho veľmi túžim vidieť. Nechápeš?!

FREDO (*žiarlivo*). Chceš povedať, že sa máte radi?! Zamrznuté kozie bobky! A čo mám ja z toho? Nie, že by som to bračekovi nedoprial, ale keď si predstavím, ako si spolu hrkútate pri zurčiacom potôčiku, mám sto chutí nechať si ten hrací krám naveky!

VIVA Fredo?! Čo to hovoríš?

FREDO Iba to, že ak chceš, aby som po tebe poslal hraciu skrinku tomu pikolíkovi, musíš aj mne ukázať... ako taká malá víla tancuje.

VIVA Je mi zima! Pusť ma, prosím!

FREDO No tak! Čakám! Pri tanci sa zohreješ!

VIVA Dobre teda, ak tak veľmi chceš...

ZVUK (*hudobný motív*).

FREDO Krásne... krásne! Ako keď sa vločka s vločkou stretne v nežnom snežnom chumáčku... ako keď sa ľadová kvapka roztápa na jazyku... ako keď sa srieňom pokryjú ospalé viečka...

VIVA (*opatrne*). Fredo?

FREDO (*zachrápe*).

ZVUK (*zaklapnutie veka hracej skrinky, odrazu mrazivé ticho*).

VIVA Tak! Kým sa prebudíš, ty žiarlivý neprajný škriatok, ja už budem u rosničky Futury.

FREDO (*zapíska zo sna, odfukuje*).

VIVA Vraj zamrznuté kozie bobky! Fuj...

ZVUK (*vrzgnutie dvier, ako keď zavíza sneh*).

4. Viva a Futura

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jeseň, Allegro II.*).

FUTURA Kva! Kva! Vidím dobre?! Malá víla... nesie hraciu skrinku. Konečne!

VIVIA (*prichádza*). Rosnička! Bolo to tak, ako si vravela. Si ozajstná veštica. Ten škriatok sa zamkol v domci a počúval svoju hudbu stále dokola.

FUTURA (*žiadostivo*). Ukáž, nech sa pozriem, ako tá zázračná vecička vyzerá.

VIVA (*s obavou*). Najradšej by som ju dala rovno Pikolovi.

FUTURA Čo ťa je po ňom? Máme skrinku? Máme!

VIVA Nie je krásna?! Opatrne, nech ti nevypadne.

FUTURA (*chechtavo*). Rosničke aby dačo vykízlo? Na každom prste mám prísavku! Čoho sa raz chytím, to je navždy moje! Kva!

VIVA (*nechápavo*). Čo to robíš, Futura?

FUTURA Nemusí hneď každý vidieť, aký poklad sa mi dostal rúk. Skrinku si schovám v úkryte vysoko v korune stromu.

VIVA Ale tá predsa nepatrí tebe.

FUTURA Taľafatky! Tresky-plesky a mušacinec navyše! Som vešťkyňa Futura? Som! Sama si vavela, že ja viem najlepšie predpovedať, aké bude počasie. Odteraz to bude také, ako chcem ja... Poviem, že bude deň otvorených vtáčích hrdiel?

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jar, krátky úryvok*).

FUTURA Bude! Ak, pravda, otvorím jarnú zásuvku. Želáte si, milí moji, letnú búrku? Kva! Kva!

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Leto, krátky úryvok*).

VIVA (*až teraz pochopí, čo sa vlastne stalo, zdesene*). Futura!

FUTURA (*zlomyseľne*). Prosím?! Aké je tvoje želanie? Jesenný vietor ti má rozstrapatiť plavé vlasy? (*so smiechom*) Všemocná Futura to zariadi! Má to vo svojich rukách! Bude striedať počasie ako sa jej zapáči!

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jeseň, Allegro*).

VIVA (*vykríkne*). Nie! Vráť mi tú skrinku, prosím...

FUTURA (*spieva si do ústrednej melódie časti Jeseň, Allegro II.*).

Po zime hneď príde jeseň... a po lete jar!
Rok sa začne v žiari slnka, zmením kalendár.
Chvíľu bude veľmi teplo, zrazu máme mráz.
Žaba sedí na prameni, čakaj na rozkaz!

VIVA Škriatok Fredo vavel pravdu! Si stará zlá ropucha!

FUTURA No počkaj, ty malá zmija! Kto ukradol hráciu skrinku? Ja? Nie. Ty! Kto sa nevedel dočkať, kým príde jar?

VIVA (*plače*). Čo sa s nami teraz stane?

FUTURA Čo by sa...?! Všetko bude po starom. (*s uspokojením*) Len hrácia skrinka sa ocitla konečne v „správnych rukách“.

VIVA (*zmätená*). Prosím? Nerozumiem ti.

FUTURA (*s falošnou láskavosťou*). Vysvetlím ti, moja pekná. Videla si sama: kým sa o ňu delili Frodo, Pikolo, Solário a Vento... vždy bol problém, či sa k dubu dostavia načas. Odteraz to bude oveľa ľahšie: ja budem hrať a príroda bude tancovať, ako sa mi zapáči!

VIVA (*zúfalo*). Futura! Pekne prosím...

FUTURA (*panovačne*). Odteraz len prosiť nestačí! Musím si premyslieť, akú cenu si budem pýtať za zmenu obdobia na želanie. Isté je, že teplá letná noc bude za príplatok... a jesennú hmlu môžem dávať so zľavou.

VIVA (*opakuje, tichučko*). Pekne prosím... otvor veko tak, ako by to urobil jarný škriatok Pikolo. Je mi strašná zima.

FUTURA (*tvrdó*). Zvykaj si! Odteraz to nik nebude mať na svete ľahké: zvieratá, ľudia, ani malé víly.

5. Starý dub

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jeseň, Adagio molto*).

STARÝ DUB Úbohá Viva!

Celá skrehnutá sa pobrala preč od miesta, kde sa dočkala zrady. Nechápala, ako sa mohla nechať takto oklamať. Kvôli tomu, že sa chcela po dlhom čase čím skôr stretnúť s milovaným jarným škriatkom, pripravila malých strážcov štyroch ročných období o zázračnú skrinku.

Čo teraz?

Malá víla blúdila studeným lesom. Už nemala síl bežať tak, ako keď šla hľadať domček zimného škriatka Freda. Zahanbená, so skrehnutými nôžkami, vydala sa hľadať príbytok jarného škriatka.

Kto vie, čo jej povie, ak ho vôbec niekde nájde? Ako mu len vysvetlí, že práve ona dala zázračnú skrinku chamtivej starej rosničke?

Zvuk (*hudba vyznie...*).

6. Viva a Pikolo

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jar, Allegro II.*).

PIKOLO Viva?! Malá víla, kde si sa tu vzala?!

VIVA (*skleslo*). Pikolo! Už som ani nedúfala, že sa ešte niekedy stretneme.

PIKOLO Nedočkavo obchádzam okolo domčeka a čakám na znamenie, že môj zimný braček opustil svoju chalúpku. Aj keď každý bývame na opačnej strane sveta, každý z nás cíti, že už je čas.

VIVA *(rozplače sa)*.

PIKOLO Viva! Čo sa stalo, že si vonku skôr, ako sa lúka stihla pokryť mäkkým jarným kobercom?

VIVA Pikolo, keby si len vedel...

PIKOLO Moja malá! Ukáž sa?! Si celá uzímená. Pod' rýchlo dovnútra, v mojej chalúpke je príjemne teplo, zohreješ si skrehnuté nôžky.

ZVUK *(vrznutie dvier, zmena akustiky)*.

VIVA Máš to tu ozaj útulné. U teba sa mi páči oveľa viac, ako u Freda.

PIKOLO *(nechápavo)*. Čože? Chceš povedať, že si bola aj u neho?

VIVA Pikolo, stalo sa nešťastie! Zima sa mi tohto roku zdala taká dlhá. Chcela som ťa čím skôr vidieť, a tak... *(Znovu sa rozplače.)*

PIKOLO Hovor! Čo je s Fredom? Prečo s našou hracou skrinkou neprišiel k starému dubu?

VIVA Teraz sa s ňou už hrá žaba Futura.

PIKOLO Čože? Ako sa to mohlo stať?

VIVA Nahovorila ma, aby som šla za ním a posúrila ho... aby sa ponáhlal.

PIKOLO Bol najvyšší čas, deň jarnej rovnodennosti sa už pominul.

VIVA Fredo sa však svojej vlády nad počasím nechcel vzdať... tak som mu tú skrinku musela vziať.

PIKOLO A zázračná skrinka?

VIVA Rosnička mi ju ukradla. Odteraz sa budú ročné obdobia striedať tak, ako sa jej zapáči. *(Opakuje po Future.)*

Po zime vraj príde jeseň... a po lete jar!

Rok sa začne v žiari slnka, zmení kalendár.

PIKOLO *(zhrozený)*. No teda...

VIVA Pikolo, nechcela som nič zlé... iba byť čím skôr s tebou.

PIKOLO *(tíši jej plač)*. Ved' aj mne sa za tebou veľmi cnelo.

VIVA Myslela som, že sme s rosničkou priateľky.

PIKOLO Malá víla, ak ide o moc, na priateľstvo sa rýchlo zabudne. Futura si teda myslí, že sa stala vládkyňou štyroch ročných období!

VIVA Čo budeme robiť?

PIKOLO Pôjdeme za letným bračekom Soláriom. Je o čosi starší ako ja, určite na niečo príde. Má slnko vo svojom mene a určite mu to „páli“.

VIVA *(konečne sa rozosmeje)*. Pikolo! Aj keď je vonku ešte stále zima, s tebou je tak príjemne.

PIKOLO Keď sa Futura začne so skrinkou ozaj zahrávať, máme sa na čo tešiť.

VIVA Utekajme za Soláriom!!!

ZVUK *(hudba vyznie)*.

7. Viva, Pikolo a Soláριο

ZVUK *(hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Leto, Allegro non molto)*.

SOLÁRIO Dobre vidím?! Pikolo a Viva?

PIKOLO Áno, bratu, no neteš sa. Nenastal ešte... čas letného slnovratu.

SOLÁRIO Všetko je tento rok akési čudné. Prečo nemáš pri sebe našu hraciu skrinku?

PIKOLO Kvôli tomu sme za tebou prišli, je v moci rosničky Futury.

SOLÁRIO *(prekvapený)*. Áno? A čo s ním bude robiť, žabka zelená?

VIVA Chce premeniť kalendár! Po zime vraj príde jeseň... a po lete bude jar!

PIKOLO *(doplní ju)*.

Chvíľu nám tu bude teplo, potom príde mráz.

Žaba sedí na prameni, pripravme sa na podraz!

SOLÁRIO To sú noviny! Futura nám teda chce pripraviť peknú budúcnosť!

PIKOLO Nestalo by sa to, keby náš braček Fredo nebol taký žiarlivý. Predstav si, že chcel, aby mu tuto Viva tancovala bosými nôžkami po ľade!

SOLÁRIO Je to zlé, keď sa ani štyria bračekovia škriatkovia nedokážu dohodnúť. Ako to potom môže vyzeráť vo svete ľudí?

PIKOLO Bojím sa, že ak prestanú platiť prírodné zákony, nebude už platné vôbec nič!

VIVA *(plače)*. A všetkému som na vine ja!

SOLÁRIO Malá víla, neplač! Tvoje slzy nám teraz nepomôžu.

PIKOLO Dúfal som, Soláριο, že ty na niečo prídeš...

SOLÁRIO Náš starý dub si za svojich tisíc rokov určite pamätá na časy, keď sa uprostred leta strhla studená búrka a celá zem sa pokryla ľadovými krúpami. Boli však aj zimy, keď z neba nespadla ani jediná snehová

vločka a pôda bola potom na jar taká vyschnutá, že nemala síl vydať zo seba jediný živý klíček.

PIKOLO Máš pravdu, braček.

SOLÁRIO Nikdy však nebolo tak, aby to, čo patrí celej prírode, bolo v rukách jediného tvora, navyše takého hlúpeho a zlého, ako je Futura. Ak so skrinkou nebude narábať rozumne, môže zničiť celú prírodu.

VIVA *(s obavou)*. Myslíš?

SOLÁRIO Future to bude jedno. Pootvára šuplíky skrinky len tak halabala. Nemá ani šajnu, že všetko so všetkým súvisí.

A to, čo odjakživa slúžilo zvieratkám, vílam, škriatkom, a povedzme... aj ľuďom, zahynie.

VIVA Nie! To som predsa nechcela!

SOLÁRIO Neplač, Viva! Sila života je isto silnejšia, než chamtivosť.

PIKOLO+ VIVA Čo budeme teda robiť?

SOLÁRIO Sami nezmôžeme nič. Musíme sa znovu všetci štyria spojiť. Potom hádam niečo vymyslíme.

PIKOLO Pôjdeme za škriatkom Ventom? To sú veci! Po prvý krát v živote sa uvidím so svojím jesenným bračekom.

VIVA Až teraz som pochopila, že jarný škriatok môže poznať iba toho zimného a letného. S jeseňou si sa vlastne nikdy nestretol.

SOLÁRIO Utekajme za Ventom!

8. Viva, Pikolo, Solário a Vento

ZVUK (hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jeseň, Allegro).

VIVA Pozrite sa! Tam, pod kopou farebného lístia, určite býva škriatok Vento.

PIKOLO Netušil som, že aj jeseň môže byť taká krásna. Aké farby!
Zlatožltá... aspoň sedem tónov červenej!

SOLÁRIO Vento istotne odpočíva vo vnútri. Myslí si, že má ešte pol roka času.

VIVA Škriatok Vento, vyjdi, prosím, von!

ZVUK (fičanie vetra).

VENTO Čo sa deje? Návšteva?! Fí-ha! Z vás troch poznám iba Solária.

PIKOLO Ja som tvoj najmladší brat Pikolo... a toto je moja milá...

VIVA Víla Viva. Nemohol si ma asi vidieť. Keď zaduje chladný vietor, malé víly sa schovávajú, kam sa len dá.

VENTO Do víchrice-metelice, do smršte a uragánu! Bratia moji, čo sa to robí s počasím?!

SOLÁRIO Preto sme za tebou prišli.

PIKOLO Futura, tá fúria...

VIVA Rosnička, čo žije na starom dube.

VENTO Dub?! Querkus robur, tisícročný samotár... Obávam sa, že nás čoskoro opustí. Keď som sa mu minulú jeseň hral s konármi, len tak to v ňom prašťalo. Aj slabý závan vetra ho môže zvaliť.

VIVA Oh, nie... Starý dub je priateľom všetkých víl i škriatkov.

PIKOLO Koľkokrát som si zdriemol v jeho tieni... A vždy mi pri tom porozprával rozprávku.

VENTO *(so smiechom)*. A nebol to len šum lístia, čo ťa uspal?

SOLÁRIO Aj ja som si všimol, aký veľký tieň dokáže v lete poskytnúť.

VENTO Prišli ste sa poradiť o dube, či o tej žabe, čo sa skrýva v jeho korune a nemá tam čo hľadať?!

PIKOLO Oklamala malú vílu a zmocnila sa našej skrinky.

VENTO *(reakcia)* Ale niekto mi tu ešte chýba.

SOLÁRIO náš najstarší brat Fredo.

VENTO Zdá sa, že sa započúval sám do seba. Myslel si, že zimná fujavica vydáva krajší zvuk ako...

PIKOLO ... napríklad, jarný vánok.

VENTO Mal som na jazyku niečo iné, jesenné, ale dobre!

SOLÁRIO Je jasné, že svetu hrozí záhuba.

PIKOLO Prírodná katastrofa!

VENTO Ba priam ekologický kolaps!

VIVA Škriatkovia! Nedokážete vraviť normálne? Tak, aby aj malej víle bolo jasné, čo sa všetko môže stať?

PIKOLO Ak by sa to ozaj stalo, nikto by viac nevidel tanec malých víl na lúke... a to by bolo smutné. Je to predsa to najkrajšie, čo môže byť.

SOLÁRIO *(so smiechom)*. Počuješ ho, Vento?! Takto môže hovoriť len zamilovaný škriatok.

VENTO Na vaše štebotanie však nie je čas! Vyberme sa k starému dubu a cestou sa zastavíme po mrzutého Freda. Nech aj on vie, čo spôsobil.

VIVA Ak budete všetci štyria, dokážete tú rosničku nejako uprosiť?

VENTO Už nie je čas na prosby. Na bosorku Futuru budeme musieť ísť inak.

PIKOLO Rozpučil by som ju jak žabu!

VENTO Pripravme sa na najhoršie.
Futura je nielen zlá, ale je aj prefíkaná.

VIVA Bojím sa, aby sa nám niečo nestalo.

PIKOLO Štyria škriatkovia a víla... to je sila, ktorá všetko premôže.

VENTO Solário, vidíš, čo je to láska?! Nášho Pikola sotva vidno od zeme... a cíti sa ako valibuk!

VŠETCI *(so smiechom odchádzajú).*

9. Starý dub

ZVUK *(hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jar, Largo).*

STARÝ DUB Škriatkovia sa vybrali k starému dubu, no cesta bola namáhavá... Pikolo musel celý čas niesť svoju skrehnutú bosú vílu v náručí. Najprv však išli na Sever, kde v ľadovom iglu spal nešťastník Fredo. Ešte stále sa mu snívalo o stvorení ľahučkom ako snehová vločka a nežnom ako srieň na brezovej halúžke. O malej lesnej víle Vive... Prebudenie bolo kruté. Bratia škriatkovia boli na Freda nahnevaní, že nedoniesol hraciu skrinku k starému dubu. Keby sa ročné obdobia vymenili tak ako vždy, nemuseli sa teraz radiť, ako vziať starej žabe to, čo jej nepatrí. Fredovi od ľútosti stekali po lícach veľké slzy, a keďže to bol zimný škriatok, razom sa mu menili na ľadové cencúle. Bol to ozaj smutný pohľad, no letný škriatok Solário, ktorý svojho najstaršieho brata videl po prvý raz v živote, mu ich láskavým teplým pohľadom razom roztopil. „Musíme si odpúšťať“, povedal a bratsky vzal skrúšeného škriatka do náručia.

Aj malá víla sa zohrievala v Pikolovom objatí. Jesenný Vento však z nich mal „vietor“. Zdalo sa mu, že to zvláštne zvítanie trvá pridlho. Súril ich, aby sa ponáhľali k starému dubu.

10. Pikolo, Solario, Vento, Fredo, Viva a Futura

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Leto, Presto*).

PIKOLO (*vzrušene i s obavou*). Sme na mieste!

VIVA Tu sedela...

SOLÁRIO Nevidno ju.

VENTO Schovala sa niekde v strome.

PIKOLO Nepoznáte rosničku? Mení farbu.

FREDO Podľa toho, na čom sedí.

SOLÁRIO Na kmeni, či na liste.

VIVA Raz je hnedá, potom zelená.

PIKOLO Aj cyklámenová od zlosti.

VIVA (*volá*). Hej, Futura, ukáž sa!

FUTURA Malá? Čo chceš?

VIVA (*ticho*). Tam je!

FUTURA (*„rozprávkovo“*). Je ti zima, malá?!

(*afektuje*). Kva! Kva! Máš centíky? Zadarmo to nebude! Jarný šuplík otvorím, len za mastný poplatok.

PIKOLO (*vykrične*). Ty zlodejka!

FREDO Podvodníčka!

SOLÁRIO Žaba zákerná!

VENTO Kde máš našu hraciu skrinku?

FUTURA Čo to vidím? Malá víla... a s ňou štyria škriatkovia! Celá rodinka? Kva!

PIKOLO Keď ťa chytím, dokvákáš!

FREDO Vráť nám, čo ti nepatrí!

SOLÁRIO Nemôžeš sa s ňou hrať, ako sa ti zapáči.

FUTURA Že nie? A kto mi v tom zabráni? Vy, škriatkovia? Kva! Kva!

PIKOLO Počujete? Ona sa nám vysmieva!

FUTURA Keď ste smiešni?! Čo zmôžete proti ministerke počasia?

VŠETCI Čože?!

FUTURA Presne kvak! Tu, na starom dube, som si zriadila ministerstvo štyroch sezón. Kto bude chcieť nejakú zmenu, nech sa ohlási.

VENTO Mám ťa odfúknuť?!!!

FUTURA Len sa nenadúvaj, Vento! Tvoje vetry sú zavreté v tejto zásuvke. Kým ju neotvorím... kva.... kva... máš dofúkané!

FREDO Počuli ste, ministerka štyroch ročných období!

FUTURA A tiež meteorologický ústav! A keď chcem, budem vlastniť aj akadémiu sezónnych vied! Už nijaká predpovedná rosnička! Profesorka Futura, prosím!

VENTO Profesorka? Fí-ha?!

FUTURA Čo sa čuduješ? Držím v rukách strategickú skrinku sveta, môžem byť, kým chcem! Profesorkou, ministerkou, generálnou riaditeľkou, a keď sa mi zapáči... vyhrám súťaž „Miss Univers Lesných Víl“!

PIKOLO Tá žaba sa zbláznila!

VENTO Konajme, kým nie je neskoro.

FREDO Vyhlási sa za bohyňu Prírody – a sme stratení!

PIKOLO (*pošepky*). Lezme na strom! Každý z inej strany. Nemôže nám uniknúť!

VIVA A čo ja?

PIKOLO Ty zostaň dole, aby sa ti niečo nestalo.

SOLÁRIO Rýchlo, kým sa nám nestratí vo výške!

FREDO Vám sa to povie... som z vás najstarší... to už nie je pre mňa.

VIVA Fredo, prosím, snaž sa! Zabudol si, kto to vlastne spôsobil?

FREDO Dobre, dobre... už som hore!

FUTURA Škriatkovia! Kam sa driapete? Myslíte, že máte na starú rosničku? Nik nedokáže skákať po strome tak, ako ja!

PIKOLO Že nie? Uvidíme!

SOLÁRIO Pozor, tam je!

VENTO Preskočila o konár vyššie.

PIKOLO Zmizla.

SOLÁRIO Zmenila farbu! Nevidíte? Tá hnedá fučiaca škvrna, to je ona!

VENTO Za ňou!

PIKOLO Obklúčime ten mechúr z každej strany!

FUTURA Kva! Kva! Škriatkovia! Dokážem sa brániť!

FREDO Ak sa vyškriabe na najvyššie konáre, tam za ňou už nemôžeme.

VENTO Máš pravdu, Fredo! Starý dub je veľmi krehký. Lámu sa mu konáriky...

ZVUK (vietor, praskanie starého stromu).

PIKOLO Keby konáriky... konáre!

VIVA (*volá z diaľky*). Pikolo! Pozor! Strom tak čudne praská!

VENTO Už viem, čo sa deje! Otvorila šuplík Jesene a z neho fúka silný vietor!

FREDO Myslí si, že sa nás takto strasie?

PIKOLO Bračekovia, držte sa!

FUTURA Nedostanete ma, aj keby som mala vyvrátiť ten starý dub z koreňov!

ZVUK (*naháňačka vrcholí, vietor, praskanie stromu a pád*).

VIVA Pomoc! Starý dub padá!

VENTO Pozrite sa! Žaba tiež!

SOLÁRIO A čo skrinka?

PIKOLO Letím po ňu!

VIVA Pikolo, nie, lebo sa zabiješ!

FREDO Vidíte ho?! Má ju v rukách.

VENTO Náš malý je hrdina!

PIKOLO Viva, pozooooor! Strom padá k zemi!

VIVA Jaj!

FUTURA (*chrčí*). Kva! Kva! Pomoc! Quercus robur ma rozpučil... Kvááá!

PIKOLO Viva! Žiješ?

VIVA Áno! A čo škriatkovia?

FREDO Tu sme, všetci! Skrinka je celá?!

SOLÁRIO Pikolo si ju drží pri srdci!

VIVA Je po všetkom?

PIKOLO Zlá Futura je potrestaná! Je mi však ľúto, že na to doplatil aj náš starý dobrý dub. Pozrite sa, ako ticho leží...

FREDO Dajme si dolu škriatkovské čiapky, bratia, a uctíme si jeho pamiatku!

ZVUK (hudba vyznie, ticho).

11. Viva a Pikolo

PIKOLO Viva... ostali sme iba sami. Fredo, Solário a Vento sú už doma.

VIVA Pikolo?!

PIKOLO Áno, Viva?

VIVA Je najvyšší čas!

PIKOLO (*žartovne*). Myslíš... na bozk?

VIVA Hracia skrinka je v твоjich rukách. Tak vytiahni zásuvku.

PIKOLO Dúfam, že ju nezničila... že sa z nej ozve pieseň jari, a nie zimná koleda.

VIVA Prosím, rýchlo, lebo ozaj zamrznem. Brr...

PIKOLO Dobre teda, najprv toto... (*cmuknutie*) ...a teraz už počúvaj!

ZVUK (otvorenie hracej skrinky, potom hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Jar, Allegro).

VIVA (*radostne volá*). Pikolo, je to ona! Moja jarná muzička.

PIKOLO Tancuj, prosím!

VIVA Pikolíno! Veľmi rada! Pridaj sa aj ty!

PIKOLO Nemám ľahké nôžky ako ty... som predsa len škriatok.

VIVA Áno, ale ten najšikovnejší medzi škriatkami.

PIKOLO Smiem teda prosiť, moja víla?

VIVA Som len tvoja... ty môj jarný mužiček!

12. Starý dub

ZVUK (*hudba, Vivaldi, Štyri ročné obdobia, Leto, Adagio*).

STARÝ DUB Malá víla Viva a jarný škriatok Pikolo prežili spolu krásnu jar. Keď nastal čas letného slnovratu, prišiel si po hraciu skrinku škriatok Solário. Zasa bolo všetko ako voľakedy... ale na svoje stretnutia si museli štyria roční škriatkovia nájsť nové miesto. Kde, vám nepoviem. To si musí vymyslieť už ktosi iný...

Dub, keď leží vyvalený, aj ropucha preskočí.

Nikto si už nespomenie, že tu stál pár storočí.

Tisícročná tradícia vyvrátená z koreňov...

Tým, čo rástli nenápadne, neprídeme na meno.

O tom, že sme žili dobre, hovoria len povesti,

rozprávka má šťastný koniec, smútok sa doň nezmesť.
Všetko bude na poriadku: po zime zas príde jar,
potom, leto, jeseň, zima... víla pôjde pred oltár.
Vezme si ju jarný škriatok, budú si žiť veselo
z duba bude stôl a posteľ, lavica pre priateľov.
Posedíme, popijeme a budeme spomínať.
Na to, že aj malý škriatok môže mať „obrovsky“ rád.
Milovať ho bude víla, čo chodí bez topánok.
Rozprávka je najlepší liek, a to nielen na spánok.
Prebudí snáď v ľuďoch vieru, že raz sa svet premení.
Nebude viac žaba sedieť na tom našom prameni!

Koniec